

بمناسبت درگذشت نابهنگام محترم استاد
نورمحمد «تابش» که بتاريخ پنجشنبه ۲۲
فبروری ۲۰۰۸ خانواده و دوستان را درسوگ
خود نشانند

(این یادبودنامه در مراسم خاکسپاری توسط
امین «سیماب» - یکی از شاگردان
استاد درلیسهء غازی - باشوروهیجان برخوانده
شد)

کر ختیم و نالان بی تابشت ای نور!

یاد باد از رادمردی یاد باد
از تبار اهل دردی یاد باد

مرگ پدیده ایست طبیعی که ورای رده بندی های آفریده زر و زور بر همه انسانها یکسان مستولی می
شود. ولی مرگ شماری از افراد چنان ماتم زا و دیرسوگ است که هرگز نمی توان اثرات آشکار و
پنهان آنرا نادیده گرفت. درگذشت انسان های پاک طینت، نوعدوست، فکور و مبارز بسان گردباد
مخوف ویرانی گسترده از خود بجا می گذارد که ابعاد آن متناسب با حجم ضایعه و گرانی درد و اندوه
بازماندگان و دوستداران آن هاست.

استاد نورمحمد «تابش» انسانی بود از تبار پاک طینتان که گذشتهء درخشان مردمی شان گواه تشعشع
شخصیتی شان است. ایشان به جز از عادلانه اندیشی و نیکو عمل کردن در راه دردمندان و پاک
باختگان، آرمانی و راه و رسمی نداشتند. استاد همواره زندگی ساده و بی تکلف داشتند و در برابر
کهنتران - چه از نظر سن و چه از نظر فهم - با بزرگواری و تواضع بی نظیری رفتار می نمودند. گوش

دادن با حرمت و دقیق به حرف همصحبیت و پاسخ و ابراز نظر بی آلايشانه در برابر آن، از جمله خصوصيات نيك استاد بود.

نوع دوستی ایشان همانند طینت پاک شان وجه کاملاً طبیعی داشت. هر آنجائیکه در روی کرهء خاکی استبداد و ناروا بیداد می کرد، استاد خود را در سنگرمعنوی و انسانی ستمدیدگان و قربانیان آن شناسائی می نمودند و با همان نیروی فکری و ثبات اراده از آنها دفاع می نمود که در رابطه با ستمدیدگان کشور آبائی خود بعمل می آوردند. فشردهء بینش و بیان استاد را در عصارهء شعری «خطاب به ملل متحد» ایشان می توان یافت که در آن علاوه با همبستگی با هموطنان ستمدیدهء شان، دفاع معنوی از مردمان مظلوم کشمیر، سومالی، عراق، فلسطین و غیره جاها بعمل آورده اند.

استاد نور محمد «تابش» انسان فکور و شخصیت علمی برجسته ای بودند که در ساحهء علوم ریاضی و فزیک خدمات شایانی انجام داده و در تدریس اولاد وطن بذل مساعی نموده اند. ضمناً آثار ارزشمند علمی از استاد بجا مانده است. همچنان استاد نورمحمد «تابش» یکی از چهره های سرشناس ادبی کشور اند که اشعار پرصلابت، موزون و افشاً گرانهء شان بخصوص زینت بخش صفحات مطبوعات خارج کشوری بوده همه بازگو کنندهء دردهای عمیق ملی و اجتماعی هموطنان شان اند و پیوسته تبلرزه برتن خائنین ملی و حامیان خارجی آنها انداخته اند.

تاجائیکه به افتخارات مبارزاتی مربوط می شود، بایست اضافه نمود که نورمحمد «تابش» چهرهء درخشانی در نهضت ملی، روشنفکری و ضداستعماری در چند دههء اخیرکشور بوده، اسم شان برای هزاران افغان ستمدیدهء ملیت های مختلف کشور مانوس و محبوب است. و حماسهء تاریخی بخاک افگندن گلبدین سیه دل از جایگاه خطابه به یاری شاگردان مکتب در لیسهء سنائی غزنی از افتخارات استاد و همواره ورد زبان ها بوده است.

عشق «تابش» به خطهء آبائی شان چنان عمیق و پایدار بود که در هیچ حالتی وطن و هموطن مظلوم خود را فراموش ننمودند. درین رابطه چه خوش بیان می دارند:

« اگر آرد نسیم مهربانم
غباری باخود از افغانستانم
دکانی از محبت باز سازم
شوم غازه فروش دوستانم »

وبسان بسمل عشق وطن می افزایند:

« عمری است که از دامن میهن دورم
مرگ است زیاد زندگی منظورم
ز آن لحظه که کردم کفن هجر به تن
تو زنده مخوان مرا که من معذورم »

استاد «تابش» بعنوان یک انسان آزاده و مبارز، لحظه ای در جلا وطنی آرام نبودند و قلب پر آرمان شان بیاد وطن و در اندیشهء آینده آن می تپید. چنانکه این رنج را باز هم در نظم منعکس ساخته اند:

« در سویس گردیده ما را کام تلخ
صبح ما بی مزه باشد شام تلخ
خنده ای اینجا نباشد بی عتاب
پسته او بی نمک بادام تلخ »

شایان یادآور است که استاد همواره سپاهی صف نخست همه راهپیمائی های ضداستعمار و ضد خائنین ملی و حامیان شان در کشور سویس بوده اند که نبض آنچنان واکنش های ملی و جمعی با طنین سخنرانی ها و اشعار پرشورشان به تپش می افتاد.
آری! استاد مبارز متعهد و انسان نجیب و پرعاطفه هرگز نمی توانست با پشت نمودن به پابرهنگان و ستمدیدگان خطه آبائی شان، شیفته ظواهر فریبده متمدن نشوند که آن ذهنیت شریفانه خود را چنین بیان می دارند:

« سویس با میهنم همسر نگرده
سرابم چشمه کوثر نگرده
به غربت آنچنان ترسم بمیرم
که تابوتم به میهن بر نگرده »

و چنین بود که نظام سایش و فرسایش دمار از روزگارش درآورد و وی در غربت جان داد. ولی آرمان والایش در بلندها همچنان می درخشد و راه مبارزات انسانی اش کماکان پر رهرو است.

تابش! تن دردمندت غریق راحت ابدی و یادت جاودانه باد!

زنده جاوید ماند هر که نکو نام زیست
کز عقبش ذکر خیر زنده کند نام را

سویس ۲۹ فیروری ۲۰۰۸

« Nour » & « Tobish »

Mesdames et Messieurs,

Nour signifie « la lumière » et *Tobish* veut dire « rayonnement ». Par sa disparition, Monsieur Nour Tobish (1945-2008) nous a privé du rayonnement de son immense personnalité, de ses qualités profondément humaines et de chaleur de sa grande gentillesse. Sa mort, comme un puissant cyclone, ne laisse que des destructions tous azimuts. C'est d'ailleurs la caractéristique de la mort de ceux dont la bonté, l'humanité, la sagesse et l'esprit de lutte ne sont que des qualités tout simplement naturelles. Par conséquent, l'ampleur de leur perte est proportionnelle au chagrin de leur famille et de leurs amis, et synonyme d'un deuil continu. Monsieur Nour Tobish reflète justement cette catégorie de gens.

Le passé glorieux de Monsieur Nour Tobish, aux côtés de son peuple, est en soi la preuve de sa personnalité rayonnante. Sa vie entière n'était autre que l'exemple d'une réflexion saine et d'une pratique consciencieuse. Il menait une vie simple et sans cérémonial. Une de ses grandes qualités c'était d'être à l'écoute des autres. Humble et cordial, il écoutait avec patience et intérêt, et réagissait avec sincérité et courtoisie. De ce point de vue, son attitude envers les enfants et les jeunes était exemplaire.

Philanthropie était aussi une qualité toute naturelle chez Monsieur Nour Tobish. Là, où dans le monde, sévissait l'oppression, Tobish s'identifiait aux victimes de la tyrannie et se plaçait sur la ligne de front de leur défense morale. Le résumé de sa vision et de son verbe est reflété dans un de ses poèmes intitulé « A l'adresse des Nations Unies », dans lequel il fustige l'Organisation des Nations Unies pour son rôle ambiguë et sa politique de deux poids-deux mesure dans le monde, et déclare sa solidarité avec les peuples du Cachemire, de la Somalie, de l'Iraq, et de la Palestine entre autres.

Monsieur Nour Tobish était aussi un savant et une personnalité connue du pays dans les domaines des mathématiques et de la physique. Il a d'ailleurs publié plusieurs écrits sur ces sujets. Ainsi, il a servi sa patrie, l'Afghanistan, tantôt comme scientifique et chercheur, et tantôt en contribuant considérablement à l'éducation de jeunes Afghans en tant qu'enseignant. De plus, comme mentionné plus haut, il s'est fait connaître par sa maîtrise littéraire. Ses poèmes, par leurs styles et leurs contenus, évoquant les différents maux du pays, ont conquis le cœur de ses compatriotes. Dans ses poèmes, il dénonce également les traîtres à la nation ; et de ce point de vue, ses poèmes symbolisent le cauchemar permanent des traîtres et de leurs protecteurs étrangers. La presse écrite de la diaspora a souvent publié ses poèmes avec beaucoup d'enthousiasme.

En ce qui concerne la lutte politique, il faut préciser que Nour Tobish était un visage familier du mouvement national des intellectuels afghans contre différents envahisseurs, et les réactionnaires de l'intérieur, depuis plusieurs décennies. Son nom est connu des milliers d'opprimés de différentes ethnies. A ce sujet, son face à face avec Gulbuddine, pendant le discours du

fondamentaliste notoire, dans la cour du Lycée Sanaï à Ghazni, et qui a été jeté au pied du pupitre par Tobish et ses élèves, fait désormais partie de l'histoire anti-obscurantisme en Afghanistan.

Nour Tobish aimait son pays plus que tout au monde, et à aucun moment de son exil, n'a oublié ses racines et son pays ancestral. A travers ses poèmes, il fait éloge de sa patrie et exprime ses frustrations et son mal du pays. Il importe d'ajouter qu'à chaque fois qu'il y eu question de manifester en public contre les envahisseurs et leurs laquais, contre les fondamentalistes et leurs protecteurs étrangers, Tobish se trouvait toujours au premier rang pour crier sa colère et son indignation. Ses discours enflammés et ses poèmes constituaient l'âme de la manifestation, et renforçaient sa cohésion.

Donc, il va de soi qu'une telle personnalité, par son engagement moral et par sa compassion, ne pourrait jamais oublier ses compatriotes dans la misère, au profit d'une vie d'insouciance en exil et de ses aspects illusoire.

Et c'était justement cette vie forcée dans une société guidée par la quête effrénée du profit à tout prix qui a finalement eu raison de lui. Mais que l'on se rassure ! Les fondements de ses idéaux restent inébranlables et toujours suivis.

**Repose en paix à jamais, Tobish, après tant de souffrances.
Et que ton souvenir grandiose reste éternel !**

Yverdon, le 29 février 2008